

KATASZTRÓFAVÉDELMI OKTATÁSI KÖZPONT

1033 Budapest, Laktanya u. 33.
Telefon: 06/1/436-1500, BM: 27-500, Fax: 06/1/436-1505

Nyilvántartásba vételi szám: E-000199/2014

Szám: 35001/442-1/2015.dlt.

Jóváhagyom:

Budapest, 2015. június. 17.-n

Dr. Tollár Tibor t. vezérőrnagy
mb. főigazgató

KÉPZÉSI PROGRAM

Veszélyes áru belvízi szállítási katasztrófavédelmi ellenőr

KÉPZÉS

Egyetérték:

Budapest, 2015. június. 16.-n

Dr. Góra Zoltán t. vezérőrnagy
főigazgató-helyettes

Javaslom:

Budapest, 2015. június 12.-n

Dr. Takács Árpád t. dandártábornok
országos iparbiztonsági főfelügyelő

Javaslom:

Budapest, 2015. június 12.-n

Tóth Ibolya t. ezredes
mb. gazdasági főigazgató-helyettes

Felterjesztem:

Budapest, 2015. június 12.-n

Bittmann Tibor t. dandártábornok
humán szolgálatvezető

Felterjesztem:

Budapest, 2015. június 12.-n

Dr. Papp Antal t. ezredes
igazgató

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.1. **A képzés megnevezése:** Veszélyes áru belvízi szállítási katasztrófavédelmi ellenőri képzés

1.2. **A képzés végrehajtásának jogi háttere**

- Magyarország Alaptörvénye
- 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról,
- 2000. évi XLII. törvény a víziközlekedésről
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékgyűjtésről
- 2013. évi CXI. törvény a Genfben, 2000. május 26. napján kelt, a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodáshoz (ADN) csatolt Szabályzat kihirdetéséről és belföldi alkalmazásáról
- 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
- 191/2002. (IX. 4.) Korm. rendelet a polgári felhasználású robbanóanyagok forgalmazásáról és felügyeletéről
- 173/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet a polgári célú pirotechnikai tevékenységekről
- 312/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerv eljárásai során a veszélyes áruk vasúti és belvízi szállításának ellenőrzésére és a bírság kivetésére vonatkozó egységes eljárás szabályairól, továbbá az egyes szabálytalanságokért kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatok általános szabályairól
- 9/2015.(III.25.) BM rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatottak szakmai képzési követelményeiről és szakmai képzéseiről

- 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról
- 80/2009. (XII. 29.) KHEM rendelet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (2) bekezdés *b*) pontjának alkalmazásáról
- 25/2014. (IV. 30.) NFM rendelet a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóról
- 51/2013. (IX. 6.) NFM rendelet a radioaktív anyagok szállításáról, fuvarozásáról és csomagolásáról
- 57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet a víziközlekedés rendjéről
- 127/2012. BM OKF Főigazgatói intézkedés a katasztrófavédelem központi, területi és helyi szerveit érintő iparbiztonsági, polgári védelmi és tűzmegelezési hatósági és szakhatósági tevékenység végzéséről (módosította: 5/2013, 51/2013. és 10/2014. BM OKF Főigazgatói intézkedés)
- 126/2012. BM OKF Főigazgatói intézkedés a hatósági adatszolgáltatási rendszer alkalmazásáról
- 29/2013. BM OKF Főigazgatói intézkedés a bírságok adatszolgáltatási rendjéről

1.3. **A képzés által végezhető feladatkör**

A tanfolyam eredményes elvégzését követően feljogosítja a szakembereket, hogy elláthassák a veszélyes áruk belvízi szállítására vonatkozó katasztrófavédelmi ellenőri feladatokat.

2. A KÉPZÉSBEN VALÓ RÉSZVÉTEL FELTÉTELEI

- legalább érettségi bizonyítvány és hivatásos szolgálati jogviszony;
- veszélyes áru közúti szállítási katasztrófavédelmi ellenőri bizonyítvány, vagy ADR ügyintézői OKJ-s bizonyítvány.

3. A TERVEZETT KÉPZÉSI IDŐ

3.1 Képzés moduljainak általános megfogalmazása

A veszélyes áru belvízi szállítási katasztrófavédelmi ellenőri képzés 1 tananyagegységből áll:

1. tananyagegység: Veszélyes áru belvízi szállítási katasztrófavédelmi ellenőri ismeretek (24 óra)

3.2 A képzés tananyagegységeinek témakörei

Sorszám	Megnevezés	Óraszám		
		Elméleti	Gyakorlati	Össz
1. tananyagegység: Veszélyes áru belvízi szállítási katasztrófavédelmi ellenőri ismeretek				
1.	A veszélyes áruk belvízi szállításának jogi alapjai	2	-	2
2.	ADN ismeretek	7	-	7
3.	A hatósági ADN ellenőrzés eljárási szabályai, szakmai elvei, dokumentálás szabályai	4	-	4
4.	Veszélyes áru belvízi szállításnak ellenőrzésével kapcsolatos dokumentum rendszer	-	2	2
5.	A ADN hatósági ellenőrzése	-	8	8
6.	Konzultáció	1	-	1
Összesen:		14	10	24

4. KÉPZÉS MÓDSZERE

A tananyag elméleti ismeretei tantermi előadások keretében, illetve bemutató foglalkozásokon kerülnek feldolgozásra.

A gyakorlati ismeretek átadása elméletigényes gyakorlati foglalkozásokon történik, a módszertan elsajátítása külső helyszíneken, illetve gyakorlati példák feldolgozása során valósul meg.

A vizsgára történő felkészülést a foglalkozásokon való részvétel, az oktatótanárok által biztosított konzultációk és az elektronikus úton is hozzáférhető segédanyagok támogatják.

A tanfolyam nappali képzési formában kerül végrehajtásra.

5. A KÉPZÉS CÉLJA ÉS FELADATAI

5.1. A képzés célja

A tanfolyamon oktatót ismeretanyag feldolgozásával a képzésben résztvevők váljanak tájékozottá a veszélyes áruk belvízi szállításának szabályairól, valamint az ellenőrzésekhez kapcsolódó katasztrófavédelmi hatósági feladatok végrehajtásáról.

A képzésben résztvevők a megszerzett ismeretek birtokában legyenek képesek ellátni önállóan a veszélyes áru belvízi szállítási katasztrófavédelmi ellenőr feladatkört.

5.2. A képzés feladatai:

1. tananyagegység

- A belvízi veszélyes áruk szállítás jogi szabályozási hátterének megismerése.
- A belvízi veszélyes áruk szállítás feltételrendszerének megismerése.
- A Katasztrófavédelem szankciórendszerének megismerése.
- A hatósági ellenőrzés eljárási szabályainak, szakmai elveinek, dokumentálás szabályainak megismerése.
- A belvízi veszélyes áru szállítás ellenőrzés tapasztalatainak kiértékelését, valamint az esettanulmányok megismerése és gyakorlása.
- A belvízi veszélyes áru szállítás ellenőrzésének gyakorlati elsajátítása.

6. A KÉPZÉS KÖVETELMÉNYEI

6.1. Szakmai elméleti képzési követelmények:

A képzés résztvevői ismerjék meg

Veszélyes áru belvízi szállítási katasztrófavédelmi ellenőri ismeretek vonatkozásában:

- A veszélyes áru belvízi szállításával foglalkozó hazai és nemzetközi jogi szabályozását;
- Az ADN szabályzat tagozódását, főbb tartalmi elemeit;
- Az ADN szabályzat használatának alapjait, a „Vezérlő táblázat” jelentőségét, használatát;
- A veszélyes áruk tárolási módjait;
- A veszélyes árut belvízi útvonalon szállító járműveken alkalmazandó jelölések rendszerét;
- Veszélyes árut belvízen szállító járművekkel szemben támasztott követelményeket;
- A vízi járművek személyzetével szemben támasztott követelményeket;
- Rakodás szabályait: együvé rakás, elkülönítés;
- A veszélyes árut szállító vízi járművek hatósági ellenőrzésének szakmai elveit, szabályait, dokumentálásukat;
- A bírságolás elvét veszélyes áruk szállítása során tapasztalt szabálytalanságok esetén;
- Hazai tapasztalatokat a VÁSZ ellenőrzések során.
- Az esettanulmányokat.
- Fuvarokmány kitöltését, veszélyes áru szállíthatóságának megállapítását.

6.2. Szakmai gyakorlati képzési követelmények

Az elsajátított ismeretek segítsék a képzésben résztvevőket a szakmai feladatok végrehajtásában, munkakörük ellátásához nyújtsanak megfelelő módszertani támogatást.

Az oktatott tudásanyag járuljon hozzá a katasztrófavédelem veszélyes áruk vasúti szállításának ellenőrzése során jelentkező szaktudást igénylő feladatok eredményes végrehajtásához, vezetéséhez.

7. A TANFOLYAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB RENDELKEZÉSEK

7.1. Maximális csoportlétszám

A képzés csoportlétszáma legfeljebb 30 fő.

7.2. A képzés személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltételek:

A képzések szervezéséért és végrehajtásáért a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ (a továbbiakban: KOK) a felelős.

A képzésben oktatóként az vehet részt, aki felsőfokú szakmai és állami iskolai végzettséggel, valamint a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos szakterületen és/vagy az ezzel kapcsolatos hatósági munkakörben legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik. Az ellenőrzési szakterületi előadások megtartását legalább ADN ügyintézői vagy biztonsági tanácsadó végzettségű személy végezheti.

Tárgyi feltételek:

A szakmai ismeretanyag tananyagegységei oktatásához szükségesek:

- oktatástechnikai eszközökkel felszerelt előadóterem
- a veszélyes áru szállítási feladatainak végrehajtásával és ellenőrzésével kapcsolatos minta dokumentumok, módszertani útmutatók
- iparbiztonsági szoftverek, hatósági adatszolgáltatási rendszer
- rendszeresített szaktechnikai eszközök
- ADN kötet és CD minden résztvevőnek

8. A TELJESÍTMÉNY ÉRTÉKELÉSÉNEK ELŐÍRÁSAI

8.1. A képzésben résztvevők teljesítményének értékelése

A képzésben résztvevők tudásszintjének ellenőrzése írásbeli vizsga keretében történik.

8.2. A képzésben és vizsgán való részvétel dokumentálása

A képzésben résztvevők vizsgáztatására a tanfolyamot követően a KOK ütemezése szerint kerül sor.

A tanórák dokumentálására és a képzésre kötelezettek képzésen való részvétele igazolására előmeneteli naplót és jelenléti ívet kell használni.

A vizsga eredményeinek regisztrálása vizsgajegyzőkönyvben történik.

A vizsgát sikertelennek kell tekinteni, ha a vizsga bármely része nem megfelelő minőségű.

8.3. A vizsgára bocsátás feltételei:

- A képzési programban előírt tanórákon való részvétel. Az igazolt távollét nem haladja meg tananyagegységenként a képzési programban meghatározott óraszám 10 %-át.
- A képzési folyamatban tervezett számonkérések eredményes teljesítése.

8.4. A vizsgáztatás rendje

A vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai

I. Írásbeli vizsgatevékenység

Időtartam: **120 perc** (30 kérdéses teszt kitöltése, 1 esettanulmány készítése, értékelése)
Eredményes írásbeli vizsga: 51 %-tól

Az írásbeli vizsgáztatás kettő felügyelő tanár közreműködésével történik. A vizsgabizottság javítja, amely összesen 3 főből, 1 elnökből és 2 tagból áll. A vizsgabizottság elnöke a KOK Igazgatója által felkért, a BM OKF Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőség állományába tartozó, szakterületi vezető beosztású személy.

A vizsgabizottság második tagjának biztonsági tanácsadó képesítéssel, a kérdező tanárnak minimum veszélyes áru ügyintézői vizsgával kell rendelkeznie.

A vizsgabizottság valamennyi tagjának az állam által elismert felsőfokú végzettséggel és felsőszintű katasztrófavédelmi szakmai képzettséggel kell rendelkeznie.

Sikertelen vizsga esetén javítóvizsgára legkorábban 7 naptári nap letelte után kerülhet sor. Pótló, illetve javítóvizsga időpontjára vonatkozóan a képzést végző szerv vezetője (KOK) rendelkezik.

8.5. A vizsga értékelésének elvei

A vizsgák értékelése ötfokozatú skálán történik.

elégtelen (1)
elégséges (2)
közepes (3)
jó (4)
jeles (5)

A vizsga akkor eredményes, az egyes vizsgafeladatok végrehajtása legalább elégséges (2) érdemjeggyel értékelhető.

8.6. A képzést lezáró vizsga teljesítéséről szóló bizonyítvány kiadásának feltételei

A tanfolyamot elvégzők részére eredményes vizsga esetén, a tanintézet vizsgabizonyítványt állít ki, amelyet a KOK igazgatója, és a vizsgabizottság elnöke aláírásával hitelesít.

9.ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK A DOKUMENTÁCIÓ ALKALMAZÁSÁRA

9.1. A képzési program használata

Az előmeneteli naplót, a jelenléti íveket, valamint a vizsgáról készült jegyzőkönyvet a felnőttképzési törvényben meghatározott ideig, de minimum öt évig meg kell őrizni.

A képzési program a veszélyes áru belvízi szállítási katasztrófavédelmi ellenőr képzés oktatási alapidokumentuma. Követelmény, hogy a képzésben résztvevő tanárok ismerjék a képzés célját, feladatait, tantárgystruktúráját és vizsgafeladatait.

A szakmai feladatok és az elsajátítandó ismeretanyag változása esetén a szükséges tantervi módosításokra a KOK igazgatója az országos iparbiztonsági főfelügyelővel egyeztetve tesz javaslatot. A képzési program módosítását a BM OKF Humán Szolgálat vezetőjének egyetértésével a BM OKF főigazgatója engedélyezi.

10. A KÉPZÉSI DOKUMENTUMOKBAN (TANANYAGEGYSÉGEKBEN) ALKALMAZOTT OKTATÁSELMÉLETI FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE:

Ismeret (tájékozódási) szint:

Fogalmak, tárgyak, jelenségek tartalmi és formai jegyei alapján történő felismerése, tárgyak, eszközök, anyagok kiválasztása.

Megértés szint:

Fogalmak, törvények, törvényszerűségek és szabályok megértett, bevéselt és rögzített ismerete.

Alkalmazás szint:

Fogalmak, törvények és szabályok összefüggések logikai kapcsolatait is magába foglaló ismerete. Képesség azok rendszerbe foglalására, általános és különös jegyeik kiemelésére, felhasználásukkal logikai műveletek végzése.

A gyakorlati feladatok megoldásának minőségei:

Jártasság:

Elsajátított szabályok, elméleti és gyakorlati műveletek önálló alkalmazása ismert helyzetekben, illetve alkotó alkalmazása új feladatok megoldásában. A feladatok önálló megoldása úgy, hogy minden lépés elemi döntést igényel a legcélszerűbb megoldás kiválasztását illetően.

Készség:

Egy-egy elméleti, vagy gyakorlati művelet, műveletsor olyan mértékű begyakorlottság szintje, amely annak automatikus elvégzését biztosítja. Ez olyan feladatok megoldása során tűzhető célul, ahol a feladat lépéseinek döntő többsége automatizálható és az adott részfeladatok elvégzése nem igényel elemi döntéseket.

1. tananyagegység
*Veszélyes áru belvízi szállítási katasztrófavédelmi
ellenőri ismeretek*

1. témakör   A veszélyes áruk belvízi szállításának jogi alapjai

2 óra

A témakör leírása

A veszélyes áruk belvízi szállításának hazai és nemzetközi jogszabályi háttere. ADN tagozódása, főbb tartalmi elemei.

A témakör tanításának módszerei

Ismeretközlő előadás keretében valósul meg.

Követelményszint

Ismeret szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a hazai és nemzetközi szabályozókat

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az említett szabályzatok rendszerét, felépítését

2. témakör   ADN ismeretek

2 óra

A témakör leírása

Az ADN szabályzat használatának alapjai, továbbá a „Vezérlő táblázat jelentősége, használata.

A témakör tanításának módszerei

Ismeretközlő előadás. A szabályzat vezérlő táblázatainak használata példák segítségével kerül bemutatásra.

Követelményszint

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a vezérlő táblázat használatát

3. témakör   ADN ismeretek

2 óra

A témakör leírása

Csomagoló eszközök fő jellemzői, fajtái, jelölésük rendszere. A veszélyes árukat szállító belvízi járműveken alkalmazandó jelölések rendszere.

A témakör tanításának módszerei

Ismeretközlő előadás.

Követelményszint

Ismeret szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a csomagoló eszközök fő jellemzőit

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a csomagoló eszközök fajtáit
- a csomagoló eszközök jelölésének rendszerét
- a nagybárcák és a narancssárga tábla és kék kúpok méreteit, anyagi jellemzőit
- a jelölések elhelyezkedését a különböző szállítási módok esetén
- egyéb kiegészítő jelöléseket

4. témakör   ADN ismeretek

3 óra

A témakör leírása

Veszélyes árut szállító járművekkel szemben támasztott követelmények. A fuvarokmány tartalma, a helyes szállítási megnevezés lényege. Az írásbeli utasítás. Egyéb okmányok.

A témakör oktatásának módszerei

Ismeretközlő előadás. Példák bemutatásával illusztrálni kell a fuvarokmányok helyes kitöltését, a helyes szállítási megnevezést, valamint az írásbeli utasítást.

Követelményszint

Ismeret szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a különböző veszélyes árut szállító vízi járművek gyártási, építési követelményeit

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a fuvarokmány tartalmát és a helyes szállítási megnevezés helyes sorrendjét
- az írásbeli utasítást
- egyéb, az adott járművön tartandó okmányokat

5. témakör   A hatósági ADN ellenőrzés eljárási szabályai, szakmai elvei, dokumentálás szabályai

4 óra

A témakör leírása:

Az ellenőrzés jogszabályi háttere. A veszélyes árut szállító vízi járművek ellenőrzésének speciális szakmai elvei, szabályai, dokumentálása.

A témakör tanításának módszerei

Ismeretközlő előadás. Gyakorlati tapasztalatok feldolgozása.

Követelményszint

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az ellenőrzés jogi hátterét
- az ellenőrzés speciális szabályait, dokumentálását

Készség szinten sajátítsák el a képzésben résztvevők:

- A szükséges dokumentáció értelmezését és kitöltését

6. témakör   Veszélyes áru vízi szállításnak ellenőrzésével kapcsolatos dokumentum rendszer

2 óra

A témakör leírása:

A veszélyes árut szállító vízi járművek ellenőrzésének speciális szakmai elvei, szabályai, ellenőrzés dokumentálása.

A témakör tanításának módszerei

Elméletigényes gyakorlati foglalkozás. Gyakorlati tapasztalatok feldolgozása alapján a fuvarokmányok elemzése és az iratminták kitöltésének gyakorlása.

Követelményszint

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az ellenőrzés jogi háttérét
- az ellenőrzés szabályait, dokumentálását

Készség szinten sajátítsák el a képzésben résztvevők:

- a szükséges dokumentáció értelmezését és kitöltését

7. témakör   Az ADN hatósági ellenőrzése

8 óra

A témakör leírása

Fuvarokmány beszerzése, ellenőrzés sajátosságai a veszélyes áru szállításával kapcsolatban

A témakör tanításának módszerei

Feladatok megoldása különböző szállítási módokban.

Követelményszint

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a különböző szállítási módok során alkalmazott ellenőrzések végrehajtását

Készség szinten tudják végrehajtani a résztvevők:

- a veszélyes áru szállítási komplex ellenőrzési feladatokat

8. témakör   Konzultáció

1 óra

A témakör leírása

A témakör oktatása során felmerült kérdésekre válaszadás, szükség esetén egyes témakörök átismétlése.

A témakör tanításának módszerei

Konzultáció